

Retouradres: Postbus 12693, 1100 AR Amsterdam

Aan de bewoners en ondernemers aan de
Binnenkant en de Oude Waal

Kenmerk WEG0201/WEG0202-005-2021
Datum 16 april 2021
Behandeld door Marlo de Kat/Harold IJskes
Onderwerp Voorbereidingen versterking kades
Binnenkant 14 t/m 51 en Oude Waal 1 t/m 44

Beste bewoner of ondernemer,

Na enkele weken van 'windstilte' pakken we de draad weer op. Omdat de uitvoering van de werkzaamheden nog 4 maanden duurt, willen we u voortaan iedere maand informeren met de stand van zaken. Deze keer ook met een korte blik terug en de achtergronden van de noodzaak een veiligheidsconstructie te plaatsen.

In de bijlage treft u onder andere informatie aan over het versterken en vernieuwen van de kades en de planning.

Meer informatie en vragen

- Kijk voor meer informatie op amsterdam.nl/waalseiland5gracht.
- Heeft u vragen of wilt u een afspraak dan kunt u mij bellen of mailen op 06 5101 7189 of marlo.de.kat@amsterdam.nl.
- Harold IJskes is contactpersoon voor bewoners en eigenaren van een woonschip of woonark. U kunt hem bellen of mailen: 06 1131 7119 of h.ijskes@amsterdam.nl.

Met vriendelijke groet,

Marlo de Kat

Marlo de Kat
Omgevingsmanager
Bruggen en Kademuren

Versterking kades Waalseilandsgracht – stand van zaken voorbereidingen (16 april 2021)

Onderwerpen in deze nieuwsbrief:

- Staat van de kademuren
- Metingen
- Versterken van de kades
- Planning
- Vernieuwing van de kades

Staat van de kademuren

De kademuren ter hoogte van Binnenkant 14 - 51 en Oude Waal 1 - 44 zijn in slechte staat. Dat zijn de kademuren langs de Waalseilandsgracht, tussen de Oudeschans en Buiten Bantammerstraat. Vroeger waren dit handelskades waar vracht werd overgeslagen op binnenvaartschepen. De gracht is ook gebruikt als houthaven. De kades zijn zo'n 150 jaar geleden ontworpen en gebouwd voor veel minder zwaar verkeer dan er tegenwoordig over rijdt en er (tot voor kort) op parkeerde. De kades zijn dus oud, intensief gebruikt en zwaar belast. Dit heeft zijn sporen nagelaten.

*Overslag van
goederen op de kade
Waalseilandsgracht
(Foto Stadsarchief
Amsterdam)*

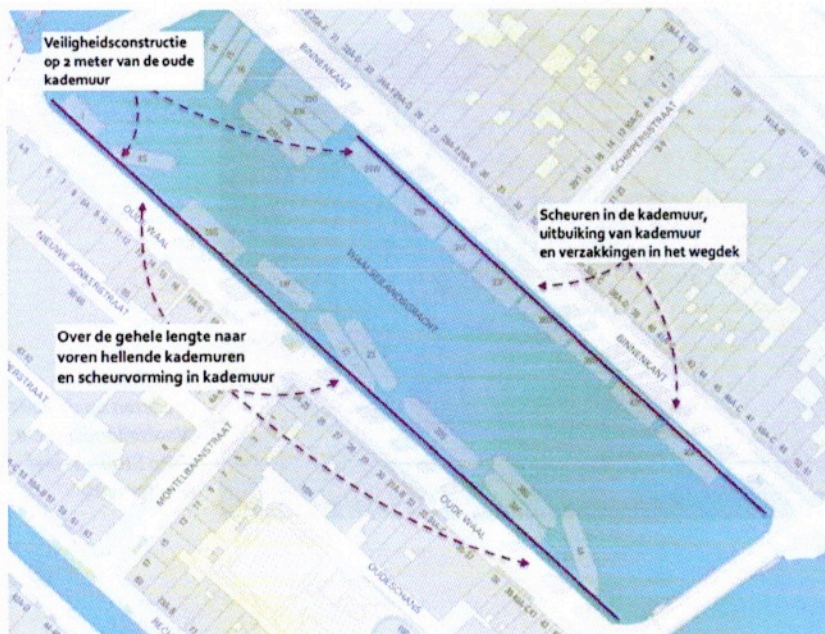
Hei-installatie funderingspalen bij de bouw kademuur Waalseilandsgracht/Kromme Waal. Hier is het schuin (schoor) plaatsen van de funderingspalen goed te zien.

Opbouw kademuur

Een kademuur is een echt bouwwerk. In de grond onder de kademuur staan houten funderingspalen. Deze zijn met korte balken met elkaar verbonden, de kespen. Op de kespen ligt een houten vloer. Hierop is de gemetselde kademuur gebouwd. De kademuur is ongeveer 2 meter hoog en werkt als een keerwand die de achterliggende grond van de kade tegenhoudt.

Gebreken kademuren

Bij onderzoek is vastgesteld dat de kademuren zowel boven als onder water beschadigd zijn. Bij de kades zijn meerdere kespen gespleten en deze staan soms geheel los van de funderingspalen. De kademuurconstructies zijn niet meer één geheel, maar bestaan uit min of meer losse onderdelen die elkaar niet constructief versterken. Bij de Binnenkant is de grond achter de kademuur op twee plekken gaan schuiven. De grond drukt de kademuur daar richting het water. Dat is goed te zien aan de verzakkingen in de bestrating van de rijweg en aan de golvende beweging van de kademuur. Bij de Oude Waal helt de oude kademuur op meerdere plekken richting het water. In het metselwerk van de kademuren bij de Oude Waal en Binnenkant zijn diepe scheuren te zien.

Plattegrond Waalseilandsgracht

Metingen

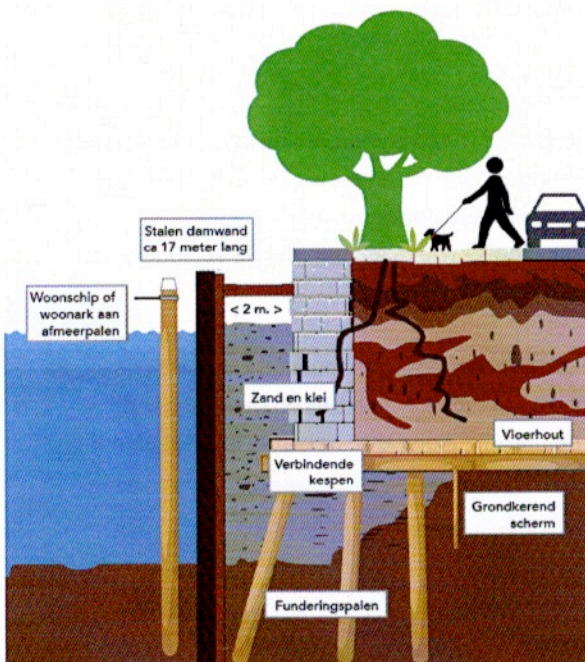
De oude kademuur wordt gemonitord om te kijken of deze beweegt. Nu parkeren op de hele slechte delen van de kade niet meer kan en vrachtwagens hier niet meer rijden, lijkt dit een positief effect te hebben op de kademuur. Deze maatregelen zijn echter niet voldoende om de oude kade veilig te kunnen gebruiken.

Versterken van de kades

De kademuren vormen niet meer één stevig, constructief geheel en zijn over langere gedeeltes in een slechte staat. Daardoor is herstel op enkele plekken onvoldoende om ze veilig te houden. Het instorten van een deel kan een minder slecht deel meetrekken als deze instort. Dat gebeurde in september ook bij de Grimburgwal. Daarom versterken we de kademuren in hun geheel.

Veiligheidsconstructie van damwanden

We gaan de hele kademuur bij de Oude Waal (ongeveer 200 meter) en een groot gedeelte van de kademuur bij de Binnenkant (ongeveer 150 meter) versterken met een veiligheidsconstructie van stalen damwanden. Met een geluid- en trillingsarme techniek plaatsen we 17 meter lange damwanden op 2 meter van de kademuur. Afhankelijk van de waterstand, steekt de damwand ongeveer 75 cm boven de waterlijn uit. Tussen de oude kademuur en de damwand komt een raamwerk van stalen steunbalken. De ruimte tussen de kademuur en de damwand vullen we met zand tot net onder de waterlijn. Het raamwerk en het zand ondersteunen de kademuur. Kijk voor meer informatie naar de video (via QR-code) die is gemaakt van het aanbrengen van de damwanden bij de Kloveniersburgwal.

Veiligheidsconstructie op 2 meter

De veiligheidsconstructies nemen 2m ruimte in aan beide zijdes van de Waalseilandsgracht. We hebben onderzocht of we de damwanden nog dichter op de kades kunnen plaatsen. Mede op verzoek van enkele bewoners. Dat bleek niet mogelijk te zijn. Als we damwanden op minder dan 2 meter voor de kademuren plaatsen, dan kunnen we daardoor de funderingspalen onder de oude kade ernstig beschadigen. De palen staan namelijk schuin onder de kade en steken voorbij de kademuur uit.

Versterking kademuur Binnenkant 14 t/m 23: geen damwand

Tegenover Binnenkant 14 - 23 is er te weinig ruimte om een damwandconstructie voor de kade te plaatsen. Daardoor zou de vaarweg rond de brug te smal worden en te weinig manoeuvreer-ruimte voor varende schepen overblijven. We onderzoeken hoe we deze 50 meter kade op een later moment kunnen versterken.

Bomen

Voor het plaatsen van de veiligheidsconstructie moeten we voldoende vrije werkruimte hebben. Van de 34 bomen snoeien we 20 bomen, omdat hun takken boven het water uitsteken. Ter hoogte van Oude Waal 12 staat een monumentale boom op de kade. Om deze boom te kunnen behouden en beperkt te hoeven snoeien, komt de veiligheidsconstructie ter hoogte van de boom verder van de kade te staan.

Afwerking van de veiligheidsconstructie

Op het grootste deel van de twee meter brede veiligheidsconstructies komt een vlonder. Dit op verzoek van meerdere bewoners. Bewoners hebben ook ideeën met ons gedeeld. Zo is aangegeven dat de vlonders geen zitplek mogen worden voor toeristen en andere passanten. Meer groen op of aan de vlonders is ook een wens van bewoners.

Een landschapsarchitect van de gemeente Amsterdam gaat aan de slag met de inbreng en gesprekken van en met bewoners, waaronder Plan B (zie hieronder). Begin mei leggen we aan bewoners de opties voor afwerking van de vlonders voor.

Ideeën vanuit de buurt

Vanuit de buurt komen veel ideeën en suggesties voor maatregelen om de staat van de kades te verbeteren. We nemen ze mee in onze afwegingen. Soms nemen we ze over, zoals het versmallen van de veiligheidsconstructie naar 2 meter en vlonders op de veiligheidsconstructie. Soms is dat niet mogelijk, zoals in gevallen waarbij de veiligheid van de kades onvoldoende gewaarborgd is.

Een aantal bewoners hebben 'Plan B' voor de Waalseilandsgracht opgesteld. Aspecten van dit plan nemen wij mee, zoals de afwerking van de veiligheidsconstructies en meer afstand tussen de woonarken aan de Binnenkant om de brandveiligheid te bevorderen. Het plan B is te vinden op www.waalseilandsgracht.nl.

Planning (stand april 2021)

	Eind juli		Plaatsen ponton zijde Oude Waal
	Begin augustus		Verplaatsen 8 woonarken Binnenkant naar ponton aan Oude Waal
Fase 1	Half augustus	Ca. 4 weken	Plaatsen veiligheidsconstructie aan de Binnenkant
Tussenfase	Half september	Ca. 4 weken	Terugplaatsen woonarken en woonschepen naar Binnenkant
			Verplaatsen woonschepen Oude Waal naar ponton aan Binnenkant
Fase 2	Half oktober	Ca. 5 weken	Plaatsen veiligheidsconstructie aan Oude Waal
Afronding	Eind november	Ca. 3 weken	Terugplaatsen en aansluiten woonarken en woonschepen Oude Waal
	Half december		Start afwerking (zoals groen) op beide veiligheidsconstructies

Vernieuwing van de kades

Veel bruggen en kades in het Wallengebied zijn aan vernieuwing toe. Wat de beste volgorde is ze aan te pakken, zijn we aan het onderzoeken. We kijken daarbij onder andere naar de gevolgen voor bereikbaarheid, de woonboten die aan de kades liggen en de bomen die op de kades staan. Dit is een complexe puzzel. We verwachten voor de zomer meer duidelijkheid hierover.

Op dit moment gaan we ervan uit dat we de kademuren op de Waalseilandsgracht binnen 10 jaar gaan vervangen. Bij veel bewoners is de wens om dit sneller dan 10 jaar te doen. De vernieuwing van de kademuur is een technisch complex en voor de buurt een ingrijpend project. Bij de vervanging van de kade zal ook het maaiveld opnieuw worden ingericht. Het is niet uit te sluiten dat bij vervanging van de kademuur een herinrichting van de ligging van de woonschepen gaat plaatsvinden.

Vermoedelijk hebben we dan innovatieve werkmethodes ontwikkelt die we gaan inzetten om zoveel mogelijk verplaatsing van woonschepen te ontzien en kap/snoei van bomen te minimaliseren. Voor de komende zomerperiode wordt een besluit genomen over de vervanging van de beide kademuren op de Waalseilandsgracht.
